

Одговори по пристигнати коментари на предлог - Правилник за изменување и дополнување на постојниот Правилник за начинот на изградба на јавните електронски комуникациски мрежи и придружни средства

Агенцијата за електронски комуникации на 21 јуни 2022 година отвори јавна расправа по предлог - Правилник за изменување и дополнување на постојниот Правилник за начинот на изградба на јавните електронски комуникациски мрежи и придружни средства („Сл. Весник на РМ“, бр. 106/2014 и 170/2016). Јавната расправа траеше во периодот 22 јуни – 21 јули 2022 година, во текот на која пристигнаа коментари од операторите „Македонски телеком“ АД Скопје и „А1 Македонија“ ДООЕЛ Скопје и Стопанската интересна заедница на оператори на кабелска мрежа „МКНЕТ“ Скопје.

Агенцијата за електронски комуникации на 28 јули 2022 година одржа состанок по јавната расправа со заинтересирани страни на кој беа дискутирани пристигнатите коментари.

Во продолжение се пристигнатите коментари и одговорите на истите на Агенцијата за електронски комуникации:

Пристигнати коментари од „Македонски телеком“ АД Скопје:

T . . .

СПОДЕЛИ ДОЖИВУВАЊА

МАКЕДОНСКИ ТЕЛЕКОМ АД - СКОПЈЕ

Адреса: „Кеј 13-ти Ноември“ број 6, 1000 Скопје, Р. Македонија

До

Агенција за електронски
комуникации “Кеј Димитар
Влахов” број 21, 1000
Скопје

Јетон
Акику
Дирек
тор

Предмет: Коментари на Македонски Телеком АД по јавната расправа за Предлог Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за начинот на изградба на јавните електронски комуникациски мрежи и придружни средства

Агенцијата за електронски комуникации на 21.06.2022 година на својата веб страна објави јавна расправа по Предлог Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за начинот на изградба на јавните електронски комуникациски мрежи и придружни средства (понатаму: Правилник за измена на Правилникот за градба). Во прилог се коментарите на Македонски Телеком на правилникот и предложените измени во него.

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА ЕЛЕКТРОНСКИ КОМУНИКАЦИИ
СКОПЈЕ

Број	Број	Прилог	Вредност
0201	1561/5		

1. Обврската за дополнително доставување на податоци во член 30 од Правилник за измена на Правилникот за градба според Македонски Телеком е преобемно. Сметаме дека предлог не е соодветен бидејќи се бара да се доставуваат прецизни податоци за потенцијална изградба на мрежи за многу голем период (три години) и тоа на секои шест месеци (полугодишни извештаи). Бидејќи не поседуваме планови за изградба на мрежи за наведениот период, предлагаме периодот на достава на податоците да биде за една година при што податоците би се доставувале еднаш годишно. Сметаме дека ваквиот начин на достава е сосема доволен Агенцијата да добие соодветни податоци за планираните градби.

Предлагаме член 30 да гласи:

“(1) Операторот треба на Агенцијата да и доставува полугодишни извештаи со следните податоци:

- *Изградена и планирана за изградба следните 3 години јавна електронска комуникациска мрежа за следната година со која може да се обезбеди широкопојасен интернет (broadband) пристап до услуги со брзина помала од 30 Mbps, со податоци за технички тип на мрежата, брзина и географска местоположба*
- *Изградена и планирана за изградба во следните 3 години јавна електронска комуникациска мрежа во следната година од новата генерација (NGA-Next generation networks) со која може да се обезбеди широкопојасен интернет (broadband) пристап до услуги со брзина поголема или еднаква на 30 Mbps или 100 Mbps, со податоци за технички тип на мрежата, брзина и географска местоположба*
- *Изградена и планирана за изградба во следните 3 години јавна електронска комуникациска мрежа во следната година со која може да се обезбеди широкопојасен интернет (broadband) пристап до услуги со брзина поголема од 100 Mbps, со податоци за технички тип на мрежата, брзина и географска местоположба.*

(2) Податоците од став (1) се доставуваат во електронска форма преку електронски систем на Агенцијата за електронски комуникации според Корисничкото упатство од Прилог 4 на овој правилник.

(3) Агенцијата на својата веб страна ќе ги објави добиените податоци од ставот (1) на овој член. Пристапот до податоците од системот е според однапред дефинирани кориснички профили и приоритети при што само операторот кој ги доставува податоците ќе има право на пристап до истите

Одговор на Агенцијата за електронски комуникации:

Предлогот не се прифаќа.

При подготовка на предлог-Правилникот за изменување и дополнување на постојниот Правилник за начинот на изградба на јавните електронски комуникациски мрежи и придружни средства („Сл. Весник на РМ“, бр. 106/2014 и 170/2016), беа земени предвид следните документи:

- Националниот Оперативен Бродбенд План (НОБП) од април 2019 година,
- Законот за електронските комуникации (ЗЕК) („Службен весник на Република Македонија”, број 39/2014, 188/2014, 44/2015, 193/2015, 11/2018, 21/2018 и „Службен весник на Република Северна Македонија”, број 98/2019, 153/2019 и 92/2021),
- DESI 2021 – methodology на Европската Комисија од ноември 2021 година,
- BEREC Guidelines on Geographical surveys of network deployments (BoR (20) 42) од март 2020 година,
- BEREC Guidelines on Very High Capacity Networks (BoR (20) 165) од октомври 2020 година,
- Техничките функционалности на електронскиот систем што АЕК го имплементираше во 2020 година за достава и обработка на податоци од операторите за мрежно покривање.

Обврската за доставување на планирана инфраструктура за изградба во наредните 3 (три) години произлегува од утврдувањето на бојата на областите во државата на бели, сиви и црни зони согласно НОБП (стр. 58).

Обврската за фреквенцијата на доставување на податоците за изградената и планираната за изградба во наредните 3 години инфраструктура на секои 6 (шест) месеци (полугодишни извештаи) произлегува од BEREC Guidelines on Geographical surveys of network deployments (BoR (20) 42) од март 2020 година и ЗЕК. Агенцијата за електронски комуникации е извор за податоците за димензијата „Поврзливост” во DESI (The Digital Economy and Society Index) во извештаите на Националната канцеларија за бродбенд компетентност (НКБК). Согласно ЗЕК, НКБК има обврска најмалку два пати годишно да подготвува извештај до министерот за информатичко општество и администрација за развој на бродбендот во државата во однос на развојот на бродбенд пазарот во Европската унија согласно со DESI (The Digital Economy and Society Index) и извештај за спроведувањето на усвоените стратешки документи и планови за развој на бродбендот во државата и исполнувањето на националните бродбенд таргети утврдени во истите.

На 25 јули 2022 година Агенцијата за електронски комуникации одржа состанок со операторите на кој беа прикажани функционалностите на електронскиот систем што АЕК го имплементираше во 2020 година во врска со доставата и обработката на податоците за мрежно покривање.

2. Прелагаме Член 34 да се избрише бидејќи се однесува на активности кои се веќе завршени, а соодветно треба да се избришат и член 29 став 1 и 2 бидејќи обврската за доставување на податоци во член 34 се однесува на обврски член 29 став 1 и 2.
3. Предлагаме измена на член 31 кој ќе биде дополнет на начин што ќе се определи дополнителна обврска за инвеститорите на зградите кои се однесуваат на изведба на внатрешната инсталација во делот на најновите мрежни технологии.
Предлагаме членот 31 да се дополни и да гласи:

“Член 31

(1) Во случај на изградба на деловна или станбена зграда, наменета за натамошна продажба, инвеститорот на зградата треба да изгради Физичка инфраструктура во зграда за пренос со големи брзини за поставување на пристапна електронска комуникациска мрежа.

(2) Физичката инфраструктура од ставот (1) на овој член, треба да биде изградена од вертикални

сегменти за најмалку 3 (три) оператори и хоризонтални сегменти, при што на секој кат, треба да има најмалку еден вграден ормар каде што се поврзуваат вертикалните и хоризонталните сегменти, со цел да се овозможат лесни интервенции, сервисирање и замена на каблите од електронската комуникациска мрежа.

(3) Димензиите на Физичката инфраструктура од ставот (1) на овој член треба да бидат овозможат поврзувањето на целата деловна или станбена зграда, да не надмине исполнетост од 80% на каналите во ниту една точка од вкупниот простор. Во вертикалните сегменти кои се изведуваат со вградени црева во ѕидовите, треба да биде планирано најмалку едно резервно (незафатено) црево со внатрешен дијаметар не помал од 25 mm.

(4) Деловната или станбената зграда од ставот (1) на овој член, треба да биде планирана и изградена на начин што ќе содржи точка на концентрација која ќе биде пристапна за оператори на јавни електронски комуникациски мрежи со цел на истите да им се овозможи пристап до физичката инфраструктура во зграда за големи брзини. Точката на концентрација може да биде лоцирана внатре или надвор од зградата на начин што ќе биде обезбеден простор за истовремен физички пристап и поврзување на најмалку три оператори. Точката на концентрација треба да биде лесно достапна за операторите, од затворен тип, и да овозможи влез за неовластени лица со што ќе се осигура нивната безбедност и интегритет.

(5) При изградба на оптички мрежи и мрежи од најновата генерација инвеститорот на зградата треба од централна точка на концентрација на инсталациите во рамки на зграда да постави оптички кабли или систем од оптички црева/оптички кабли до секој стан или деловна единица. При тоа градбата на вака внатрешна инсталација инвеститорот треба да ја реализира на принцип на кој ќе обезбеди:

□ најмалку две директни влакна од централната точка на концентрација во рамки на зградата/влезот до секој стан или деловна единица

□ оптичките влакна да завршуваат во централна точка на концентрација во оптички разделници на стандарден тип на оптички конектори (SC или LC).

□ Оптичките разделници ќе се поставуваат во ормар во кој треба да се планира празен простор за поставување на оптички разделници со оптички сплитери од страна на операторите при што во

станот или деловната единица двете влакна ќе завршат во завршна корисничка кутија (SC или LC конектори).

(65) Изградената Физичка инфраструктура во зграда за пренос со големи брзини треба да им овозможи на сите сопственици на зградата слободен избор на оператор, а на сите оператори пристап до зградата под еднакви и недискриминаторски услови без надомест за користење на инсталата.

(76) Имплетна правото за користење на физичка инфраструктура во зграда за големи брзини, врз основа на добиено писмено барање од било кој оператор на јавни електронски комуникациски мрежи, треба на истиот, под недискриминаторски услови и рокови, да му овозможи пристап до точката за концентрација на зградата, како и да му овозможи пристап до физичката инфраструктура во зградата за големи брзини, во случај кога дуплирањето на инфраструктурата е економски неефикасно или физички е непрacticalно. Операторот кој

бара пристап треба пристапот до точката за концентрација на зградата да го обезбеди на сопствен трошок и со минимално нарушување на приватниот имот.

(87) Доколку не постои физичка инфраструктура во зграда за големи брзини, оператор на јавни електронски комуникациски мрежи има право да постави мрежна завршна точка во просториите на претплатникот со кого има склучено договор за обезбедување на широкопојасен пристап до услуги, кое треба да биде со минимално нарушување на имотот и на сопствен трошок.

(89) Доколку во рок од еден месец од денот на приемот на барањето од ставот (76) на овој член, не е постигнат договор за пристап, Агенцијата по барање на една од страните поведува постапка за решавање на спор согласно членот 53 од Законот за електронските комуникации.

(109) Агенцијата во постапката на решавање на спорот од ставот (98) на овој член ќе донесе обврзувачка одлука со која ќе го реши спорот, имајќи го предвид принципот на пропорционалност."

Предлогот за измена на член 31 е во насока на тоа на инвеститорите да им се наметне обврска за изведба на инсталација од оптички кабли до секој стан во рамки на објектот на начин опишан погоре, поради тоа што во новите објекти веќе се изведуваат минимум три паралелни инсталации од оптички кабли од страна на различни оператори кои секој засебно ја прават оваа операција (МКТ, А1, Неотел, Телекабел...). Последен пример се новотрадбите на Лимак (комплекс Diamond) каде МКТ, А1 и Неотел во исто време изведуваат 3 паралелни инсталации. Исто така забележани се и појави на злоупотреба од страна на другите оператори кои ги користат веќе поставените канали на МКТ во зградите за поставување на свои оптички влакна, што пак не може да се санкционира на ниеден начин.

Затоа предлагаме инвеститорите да ја преземат обврската за поставување на инсталација до просториите на корисниците односно да се овозможи пристап на минимум два оператор до секој стан или деловна просторија, како што е тоа случајот со инсталацијата за струја, вода и останати комуналии. На овој начин би имало по две влакна до секој потенцијален корисник т.е. истиот би можел да користи услуги од два оператори во исто време.

Македонски Телеком се надева дека нашите коментари ќе бидат земени во предвид и вградени во новиот текст на Правилникот со што ќе се обезбеди пофункционално обезбедување на податоците, како и поедноставно функционирање при изградбата на мрежи од новата генерација.

Благодарност на соработката,

Со почит,

Слободанка Гијевска

Директор на Сектор за регулативни и големопродажни прашања

Одговор на Агенцијата за електронски комуникации:

Предлогот не се прифаќа.

Агенцијата за електронски комуникации во втората половина на 2022 година планира изработка на подзаконски пропис во кој ќе биде целосно имплементирана Директивата за намалување на трошоците за бродбенд (Directive 2014/61/EU of the European Parliament and of the Council of 15 May 2014 on measures to reduce the cost of deploying high-speed electronic communications networks (OJ L 155, 23.5.2014, p. 1–14)) и консултациите за нејзина ревизија. Во тој подзаконски пропис ќе бидат земени предвид предложените решенија за изградба на мрежна инфраструктура во објекти.

Пристигнати коментари од „А1 Македонија“ ДООЕЛ Скопје:

Почитувани,

А1 Македонија ги поддржува без забелешка предложените измени со Правилникот за именување и дополнување на Правилникот за начинот на изградба на јавните електронски комуникациски мрежи и придружни средства, кој беше објавен на јавна расправа на веб страната на АЕК.

Поздрав,

Пристигнати коментари од Стопанска интересна заедница на оператори на кабелска мрежа „МКНЕТ“ Скопје:

Електронски интересна заедница на оператори на кабелска мрежа МК НЕТ

Бр. 0306/438
21.07.2022 год.

СТОПАНСКА ИНТЕРЕСНА ЗАЕДНИЦА НА ОПЕРАТОРИ НА КАБЕЛСКА МРЕЖА МК НЕТ-Скопје

ул. Народен фронт бр. 19-а ТЦ Беверли Хилс кат 1 локал 1 Скопје

ДО :
Агенција за електронски комуникации
Ул. Кеј Димитар Влахов бр. 21 Скопје

ПРЕДМЕТ : Мислења и забелешки по предметот на јавната расправа по предлог Правилник за именување и дополнување на Правилникот за начинот на изградба на јавните електронски комуникациски мрежи и придружни средства

ОД : Стопанска интересна заедница на оператори на кабелска мрежа МК НЕТ-Скопје ул. Народен фронт бр. 19-а ТЦ Беверли Хилс кат 1 локал 1 Скопје застапувана од управителот Дејан Јорданов

Почитувани,

Во продолжение Ви ги доставуваме забелешките и предлозите по однос на предлог Правилник за именување и дополнување на Правилникот за начинот на изградба на јавните електронски комуникациски мрежи и придружни средства

Член 3

Согласно член 30 став (1) сметаме дека доставата на извештаите до Агенцијата потребно е да биде еднаш годишно односно да не биде полугодисни туку годишни извештаи.

Во надеж дека нашата забелешка ќе биде прифатена, однапред Ви се благодарваме.

Со почит,
Скопје 21.07.2022 год

За СИЗ МК НЕТ

Дејан Јорданов

Одговор на Агенцијата за електронски комуникации:

Предлогот не се прифаќа.

Обврската за фреквенцијата на доставување на податоците за изградената и планираната за изградба во наредните 3 години инфраструктура на секои 6 (шест) месеци (полугодишни извештаи) произлегува од BEREC Guidelines on Geographical surveys of network deployments (BoR (20) 42) од март 2020 година и ЗЕК. Агенцијата за електронски комуникации е извор за податоците за димензијата „Поврзливост“ во DESI (The Digital Economy and Society Index) во извештаите на Националната канцеларија за бродбенд компетентност (НКБК). Согласно ЗЕК, НКБК има обврска најмалку два пати годишно да подготвува извештај до министерот за информатичко општество и администрација за развој на бродбендот во државата во однос на развојот на бродбенд пазарот во Европската унија согласно со DESI (The Digital Economy and Society Index) и извештај за спроведувањето на усвоените стратешки документи и планови за развој на бродбендот во државата и исполнувањето на националните бродбенд таргети утврдени во истите.